

Projektant:

SYNTAX ARCHITEKCI

44-100 Gliwice, ul. Raciborska 1a/6

Małgorzata i Piotr Łapeta Sp. J.

NIP 631 22 37 695

tel. 601 40 57 27

REGON 27 65 26 952

e-mail syntax_architekci@post.pl

Zamawiający :

Wójt Gminy Świlcza

36-072 Świlcza 168

Przedsięwzięcie:

**ZMIANA NR 1/2015 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWILCZA**

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracowała:

mgr inż. arch. Małgorzata Łapeta

SPIS TREŚCI

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.	4
2. Przedmiot prognozy.	7
2.1 Podstawa prawna opracowania.	7
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.	7
2.3 Przeznaczenie terenu określone w projekcie zmiany studium.	8
3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.	8
3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.	8
3.2 Zabytki i pomniki przyrody.	8
4. Stan i zasoby środowiska.	9
4.1 Rzeźba terenu.	9
4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.	9
4.3 Gleby. 9	
4.4 Kopaliny.	10
4.5 Krajobraz.	10
4.6 Istotne cechy klimatu.	10
4.7 Aktualny stan jakości powietrza.	11
4.8 Hałas. 12	
4.9 Wody powierzchniowe.	13
4.10 Wody podziemne.	14
4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.	15
4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.	15
4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.	16
5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.	17
6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.	17
7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.	17
8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.	17
9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.	19
10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.	19
11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.	20
11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.	21
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.	21
11.3 Zagrożenia dla powietrza.	22
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.	22
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.	23
11.6 Zagrożenia dla klimatu.	23
11.7 Hałas. 24	
12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji	

jego ustaleń.....	24
12.1 Zanieczyszczenie powietrza.	24
12.1.1 Parkingi i drogi.	24
12.1.2 Działalność produkcyjna.	25
12.1.3 Wnioski.....	25
12.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi. ...	25
12.3 Ochrona powierzchni ziemi.	26
12.4 Udokumentowane złoża kopalin.	26
12.5 Hałas i wibracje.....	26
12.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.	27
12.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.	27
12.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.	28
12.9 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.	29
12.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.	29
13. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	29
14. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.	32
15. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.	32
15.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.	32
15.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.	32
16. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.....	33
17. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.....	35
18. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium.....	36
19. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.	37

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest częścią procedury mającej na celu uchwalenie zmiany studium. Potrzeba opracowania prognozy wynika z art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Przedmiotem prognozy jest oddziaływanie na środowisko projektu Zmiany nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszary określone na załączniku graficznym do uchwały nr V/27/2015 Rady Gminy Świlcza z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. zmiany studium.

Obszar objęty Zmianą Studium nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W stanie istniejącym obejmuje on tereny rolne, nieużytki oraz drogę gminną. Obszar ten położony jest na północ od linii kolejowej E30 Kraków – Medyka - granica państwa, w jej sąsiedztwie. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV.

Opracowanie zmiany studium jest niezbędne do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zmiana studium miała na celu określenie kierunków zagospodarowania i zabudowy terenów z przeznaczeniem części obszaru pod zabudowę infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego Zmianą studium jest możliwy od istniejącej drogi gminnej. Pozostały obszar pozostawiono w granicach obszaru terenów rolniczych R.

Celem prognozy jest określenie możliwych do wystąpienia w środowisku przyrodniczym skutków, wynikających z realizacji ustaleń zmiany studium. W prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem, jak również przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska przyrodniczego pod kątem czystości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, gleb. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium zawiera m.in.:

- analizę stanu i zasobów środowiska:
  - w obszarze objętym opracowaniem nie występują żadne formy ochrony przyrody,
  - środowisko przyrodnicze w rejonie istniejącego osadnictwa zostało przekształcone antropogenicznie,
  - rzeźba terenu w granicach badanych obszarów nie stwarza żadnych ograniczeń w ich zagospodarowaniu,
  - w obszarach objętych opracowaniem występują w przewodzie gleby klas II i III,
  - w rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

W prognozie zawarto ocenę istniejącego stanu środowiska w obszarze objętym opracowaniem – środowisko przyrodnicze omawianego obszaru zostało poddane antropopresji o miernym stopniu nasilenia.

Kolejno przeprowadzono symulację wariantu „0”, który w tym przypadku oznacza sytuację, kiedy zmiana studium nie zostałaby uchwalona i proponowane w niej rozwiązania nie zostaną zrealizowane. W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku.

Następnie dokonano analizy wpływu projektowanych rozwiązań na środowisko przyrodnicze oraz zidentyfikowano najważniejsze zmiany, jakie wynikają z nowego dokumentu. W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi.

W toku ww. analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium w niewielkim stopniu wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących. Projektowane zagospodarowanie terenu nie spowoduje znaczącego pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia zmiany studium nie zawierają rozwiązań, które mogłyby zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Wprowadzone do projektu zmiany studium zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu i kształtowania ładu przestrzennego, spowodują, że będzie to kontynuacja i uzupełnienie istniejącego zainwestowania tego obszaru.

W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w zmianie studium zasad zagospodarowania wprowa-

dzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Przestrzeganie wszystkich ustaleń studium zapewni ochronę tego obszaru i zabezpieczy w pełni walory środowiskowe, przyrodnicze i kulturowe.

Ustalenia zmiany studium zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem gminy. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu zmiany studium. Ustalenia zmiany studium nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania lub utrudnień w funkcjonowaniu istotnych korytarzy ekologicznych. Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

Nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium. Projekt zmiany studium nie wprowadza także żadnych zmian w stosunku do aktualnego przeznaczenia tych terenów, które w jakikolwiek sposób mogłyby wpłynąć na wzrost emisji hałasu lub które mogłyby stanowić istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000.

Ustalenia studium zapewniają ochroną środowiska m.in. poprzez dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy w celu ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”.

Zapisy projektu zmiany studium uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i równorzędnymi, nie mają też wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000. W prognozie wskazano ustalenia zmiany studium uwzględniające cele ochrony środowiska określone w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w tym w szczególności na cele środowiskowe zawarte w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, takie jak dążenie do objęcia systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków całości obszaru zurbanizowanego gminy.

Przestrzeganie ustaleń zmiany studium, rozwiązań zaproponowanych w prognozie, indywidualnych rozwiązań projektowych dla planowanej inwestycji, a przede wszystkim zasad ochrony środowiska

to warunki konieczne by wyeliminować lub ograniczyć lokalne ujemne zmiany w środowisku naturalnym. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, których źródło wpływałoby bezpośrednio z jego ustaleń.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projektu Zmiany nr 1/2015 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Świlcza, obejmującej obszary określone na załączniku graficznym do uchwały nr V/27/2015 Rady Gminy Świlcza z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. zmiany studium.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt zmiany studium, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar ten posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne wykonane w 2015 r. przez Syntax Architektki Małgorzata i Piotr Łapeta Sp. J. w Gliwicach.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie nr WOOŚ.410.3.53.2015.AP-2 z dnia 11 czerwca 2015 r. oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie nr PSNZ.4613-1-5/15 z dnia 2 czerwca 2015 r.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzone zgodność zmiany studium z nadrzędnymi i równoległymi planami i programami z zakresu ochrony środowiska.

2.3 Przeznaczenie terenu określone w projekcie zmiany studium.

Ustalenia projektu zmiany studium zawarto w części tekstowej i na załącznikach graficznych.

W projekcie zmiany studium wyznaczono na części obszaru objętego opracowaniem nowy kierunek zagospodarowania terenu, pod zabudowę infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego Zmianą studium jest możliwy od istniejącej drogi gminnej. Pozostały obszar pozostawiono w granicach obszaru terenów rolniczych R.

Dla terenu oznaczonego symbolem 1E, wskazanego pod zabudowę infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną wprowadzono wskaźniki urbanistyczne i architektoniczne oraz wytyczne do ich określania w planach miejscowych.

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Świlcza jest gminą wiejską położoną w województwie podkarpackim, w powiecie rzeszowskim. Świlcza bezpośrednio graniczy z Rzeszowem.

Obszar objęty Zmianą Studium jest położony w miejscowości Świlcza. Obszar ten zajmuje powierzchnię około 1,6 ha.

Obszar ten nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W stanie istniejącym obejmuje on tereny rolne, nieużytki oraz drogę gminną. Obszar ten położony jest na północ od linii kolejowej E30 Kraków – Medyka - granica państwa, w jej sąsiedztwie. Przez obszar przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV.

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania pomników przyrody znajdujących się w rejestrze prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, ani drzew godnych objęcia ochroną prawną.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obiekty zabytkowe.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 1994) obszar opracowania położony jest w obrębie Kotliny Sandomierskiej, w mezoregionie Płaskowyż Kolbuszowski.

Płaskowyż Kolbuszowski zajmuje środkową część Kotliny pomiędzy dolinami Wisły, Wisłoki i Sanu, od południa ograniczony obniżeniem Pradoliny Podkarpackiej. W granicach omawianego terenu wierzchowina Płaskowyżu cechuje się bardzo niewielkimi spadkami, nie przekraczającymi 1%.

Na omawianym terenie nie występują ciekły wodne.

Obszar objęty opracowaniem jest stosunkowo płaski. Wysokość bezwzględna w obszarze wynosi średnio 211 m n.p.m., obszar jest nieznacznie nachylony w kierunku północnym.

Rzeźba terenu w granicach badanego obszaru nie stwarza żadnych ograniczeń w jego zagospodarowaniu.

4.2 Warunki geologiczne i geotechniczne.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują tereny predysponowane do występowania ruchów masowych (osuwisk).

Powierzchniowymi utworami geologicznymi występującymi w rejonie obszaru objętego opracowaniem są gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.

Biorąc pod uwagę funkcje przewidywane w projekcie zmiany studium warunki geologiczne występujące w rejonie analizowanego obszaru nie powinny powodować utrudnień w możliwości zagospodarowania tego terenu.

4.3 Gleby.

W części północnej Gminy Świlcza przeważają grunty piaszczyste o niskiej klasie bonitacyjnej. Natomiast gleby występujące w południowej części Gminy zaliczane są do III i IV klasy. Przeważają tu gleby brunatne wylugowane, zaliczane do grupy gleb najżyźniejszych i jednocześnie najsilniej ulegających erozji powierzchniowej zarówno naturalnej jak i spowodowanej działalnością człowieka.

W obszarach objętych opracowaniem występują w gleby klasy II, IIIa i IIIb.

W „Raplocie o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2011 r.” przedstawiono dane dotyczące zawartości metali ciężkich w glebach województwa podkarpackiego określone na pod-

stawie badań zleconych przez producentów rolnych i innych zleceniodawców w 2011 r. Porównując uzyskane w 2011 r. wyniki do norm, stwierdzono tylko jeden przypadek przekroczenia wartości dopuszczalnej w przypadku rtęci (Hg) na terenie gminy Świlcza. Pozostałe wyniki oscylowały w przedziałach zawartości normatywnej. Problem stanowi jednak bardzo wysokie zakwaszenie gleb, które może powodować zwiększoną mobilność metali ciężkich, które poprzez produkty roślinne będą wchodzić w łańcuch troficzny człowieka i wpływać negatywnie na jego zdrowie.

4.4 Kopaliny.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin.

4.5 Krajobraz.

Teren objęty opracowaniem nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. W obszarze tym dominuje krajobraz kulturowy terenów rolniczych. Obszar ten stanowi fragment obszaru otwartego położonego w sąsiedztwie terenów kolejowych, zadrzewień śródpolnych i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Według E. Romera rejon obszaru objętego opracowaniem leży w krainie klimatycznej – Klimatu równin i kotlin podgórskich.

Według podziału W. Okołowicza zamieszczonego w Narodowym Atlasie Polski teren Kotliny Sandomierskiej należy do klimatów o przewadze wpływów kontynentalnych zaznaczających się większą roczną amplitudą temperatury, ujawniającą się w upalnych latach i mroźnych zimach.

Wiosny są krótkie i niepostrzeżenie przechodzą w lato – długie i upalne. Zimy są zazwyczaj długie i mroźne. Roczne sumy opadów są z reguły mniejsze niż na terenach wyżej położonych.

R. Gumiński w podziale na dzielnice rolniczo – klimatyczne omawiany rejon zalicza do dzielnicy Sandomiersko – Rzeszowskiej, która charakteryzuje się okresem wegetacyjnym trwającym około 200 – 220 dni. Średnie temperatury powietrza są stosunkowo wysokie.

Roczna suma opadów wynosi 700 mm. W ciągu roku notuje się od 40 do 55 dni mroźnych (max. temp. 0°C) oraz 120 – 135 dnia mroźnych z przymrozkami (min. temp. 0°C).

Wilgotność względna wykazuje znaczne zróżnicowanie, zarówno w przebiegu rocznym, jak i dobowym. Najwyższa wilgotność względna powietrza występuje zimą, a najniższa latem. W ciągu doby

maksymalne wartości wilgotności względnej powietrza występują w godzinach rannych i wieczornych oraz nocą, a najniższe notowane są w południe. Najwięcej opadów notuje się w miesiącach letnich, od maja do września.

Średnia roczna suma opadów wynosi 620 mm. Opady śniegu występują w miesiącach XI – IV. Średnio w roku liczba dni z pokrywą śnieżną wynosi 67 dni.

Przeważające wiatry wiejące z kierunku S, W i SW.

Teren objęty granicami opracowania stanowi fragment wyniesionego Płaskowyżu Kolbuszowskiego, charakteryzującego się korzystnymi warunkami solarnymi, termicznymi, wilgotnościowymi oraz mniejszą częstotliwością występowania mgieł i zjawisk inwersyjnych.

4.7 Aktualny stan jakości powietrza.

Aktualny stan jakości powietrza (tło) określany jest jako stężenie uśrednione dla roku, dla tych substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031) wyznaczone są dopuszczalne poziomy stężenia w powietrzu.

Według informacji WIOŚ w Rzeszowie (pismo nr WM.7016.2.208.2015.JC z 2015-05-27) średnie stężenia za rok 2014 niżej podanych zanieczyszczeń powietrza, na podstawie danych uzyskanych z modelowania wynoszą:

Lp.	Zanieczyszczenie	Poziom stężenia	% wartości dopuszczalnej
1	Dwutlenek siarki (w kryterium ochrony roślin)	2,8-5,6 ng/m ³	14,0-28,0
2	Dwutlenek azotu	4,5-10,1 · ng/m ³	11,3-25,3
3	Pył zawieszony PM 10	9,2-21,3 · ng/m ³	23,0-53,3
4	Pył zawieszony PM 2.5	6,8-16,8 · ng/m ³	27,2-67,2
5	Benzen	0,04-0,2 · ng/m ³	0,8-4,0

6	Ołów	0,001-0,006· ng/m ³	0,2-1,2
7	Arsen	0,2-0,9 ng/m ³	3,3-15,0
8	Kadm	0,1-0,4 ng/m ³	2,0-8,0
9	Nikiel	0,4-1,3 ng/m ³	2,0-6,5
10	Benzo(a)piren	0,7-2,1 ng/m ³	70,0-210,0

Na podstawie analizy przytoczonych danych można stwierdzić, że w rejonie obszaru objętego opracowaniem dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń nie są przekroczone, za wyjątkiem benzo(a)pirenu.

Źródłem powstawania benzo(a)pirenu mogą być silniki spalinowe, spalarnie odpadów, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a także wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Nośnikiem benzo(a)pirenu w powietrzu jest pył.

4.8 Hałas.

Stan środowiska ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem i wibracjami określa się jako klimat akustyczny, rozumiany jako wynik różnych grup hałasu i wibracji: komunikacyjnych, przemysłowych i innych.

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należy ruch drogowy, kolejowy oraz działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych.

W obszarze objętym opracowaniem najistotniejszym źródłem hałasu jest hałas kolejowy.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. W latach 2007-2013 na terenie gminy Świlcza nie były prowadzone badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego.

4.9 Wody powierzchniowe.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w dorzeczu Wisły.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują ciekły wodne, nie występują też obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem występuje wydzielenie jednolitych części wód powierzchniowych RW20001722669 Mrowla. JCWP nr RW20001722669 stanowi silnie zmienioną część wód w złym stanie, niezagrożoną nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Zgodnie z przepisami Ramowej Dyrektywy Wodnej (dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej) planowanie gospodarowaniem wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2012 poz. 145 z późn. zm.) w chwili obecnej na obszarze Polski wyznaczonych jest 10 obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Jarftu, Łaby, Niemna, Pregoty, Świeżej i Ücker. Dla każdego obszaru dorzecza opracowuje się plan gospodarowania wodami.

Plany te powinny zostać uwzględnione w dokumentach planistycznych na poziomie krajowym i regionalnym, np. w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województw czy w wojewódzkich planach zagospodarowania przestrzennego.

Dnia 22 lutego 2011 r. Rada Ministrów zatwierdziła, opracowany przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Plan gospodarowania wodami na obszarach dorzecza Wisły (M.P. 2011 nr 49 poz. 549). Plan gospodarowania wodami stanowi jednolity instrument zarządzania gospodarką wodną na terenie państw Unii Europejskiej. Przedstawia on w myśl art. 114 Prawa wodnego m.in. aktualny stan wód w obrębie obszaru dorzecza, podsumowuje działania niezbędne do osiągnięcia tzw. dobrego stanu wód oraz posłuży jako mechanizm sprawozdawczy do opracowywania raportów dla Komisji Europejskiej.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły określa cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz obszarów chronionych, ustalonych na mocy art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. W pierwszym cyklu planowania gospodarowania wodami w Polsce, cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpo-

wiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Przy ustalaniu celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych brano pod uwagę aktualny stan JCWP w związku z wymaganym zgodnie z RDW warunkiem nie pogarszania ich stanu. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Obecnie na terenie gminy Świlcza prowadzony jest monitoring wód powierzchniowych w punkcie pomiarowo - kontrolnym Mrowla - Nowa Wieś.

Badania wód JCWP nr RW20001722669 prowadzone w 2013 r. w tym punkcie wykazały zły stan wód.

4.10 Wody podziemne.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 425 „Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów”, największego obszarowo zbiornika wód podziemnych na terenie Podkarpacia. Granice tego zbiornika zostały określone w dokumentacji hydrogeologicznej zatwierdzonej przez MOŚZNIL decyzją nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r. W granicach GZWP 425 nie należy lokalizować przedsięwzięć mogących wpływać niekorzystnie na stan wód podziemnych i powierzchniowych oraz gruntów.

Zbiornik ten, tak jak wszystkie wody podziemne, podlega ochronie zgodnie z art. 98 ustawy POŚ.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem występuje wydzielenie jednolitych części wód podziemnych GW2200127.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”.

Ramowa Dyrektywa Wodna w art. 4 przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej),
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Zgodnie z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2012 poz. 145 z późn. zm.) badania i oceny stanu wód podziemnych dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Ustawa Prawo wodne zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i ocen stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych.

Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie na terenie gminy Świlcza nie ma punktów pomiarowych sieci monitoringu diagnostycznego. Ogólna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych na terenie województwa podkarpackiego, wg danych z 2010 r. wykazała dobry stan wód JCWPd nr 127. Istotnym problemem obszaru JCWPd nr 127 jest niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych oraz zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych.

4.11 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w poza granicami obszarów objętych ochroną przyrody.

4.12 Struktura przyrodnicza obszaru w tym różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta.

Struktura przyrodnicza analizowanego obszaru w rejonach przeznaczonych pod zainwestowanie jest słabo zróżnicowana. W granicach analizowanego obszaru występują przede wszystkim agrocenozy i niezbyt intensywnie użytkowane łąki. Naturalne i półnaturalne zbiorowiska roślinne zostały na skutek przeobrażeń środowiska zastąpione przez zbiorowiska antropogeniczne, ruderalne. Nie wielki obszar, otoczony zabudowaniami i terenami kolei mocno ograniczają bytowanie fauny. Większość jej przedstawicieli może się tu pojawiać przejściowo, wykorzystując omawiany obszar jako drogę migracyjną.

4.13 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Badany teren leży poza obszarami wchodzącymi w skład zatwierdzonych i projektowanych obszarów sieci ekologicznej NATURA 2000, w odległości ok. 1 km od obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki. W odległości ok. 5 km od przedmiotowego obszaru znajduje się Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski Obszar Chronionego Krajobrazu.

W obrębie badanego terenu brak obiektów i obszarów przyrodniczych objętych ochroną pomnikową lub rezerwatową. W trakcie badań terenowych nie stwierdzono występowania obiektów, które spełniają warunki dla uznania ich za obiekty chronione. Nie stwierdzono również gatunków i siedlisk roślin chronionych zgodnie z ustawą.

Na terenie gminy w studium zostały wskazane obszary stanowiące System Przyrodniczy Gminy Świlcza, który obejmuje otwarty układ przyrodniczo-przestrzenny powiązany z obszarami różnej rangi znajdującymi się w otoczeniu gminy, którego podstawę stanowią lasy, doliny rzeczne i tereny podmokłe, powiązane funkcjonalnie i spełniające funkcje węzłów ekologicznych zasilających przyrodniczo obszary sąsiednie oraz różnej rangi korytarzy ekologicznych będących ciągami siedliskowymi umożliwiającymi wielokierunkowe przemieszczanie się roślin i zwierząt.

Zgodnie ze studium w skład Przyrodniczego Systemu Gminy wchodzi m.in. obszary:

- RE – obszary wchodzące w zespół Przyrodniczego Systemu Gminy tereny wskazane jako ekologiczna obudowa rzek i cieków bez prawa zabudowy kubaturowej.
- RE-I – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej i usługowej obszary wchodzące w skład Przyrodniczego Systemu Gminy z dopuszczeniem inwestycji kubaturowych mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych.
- RE-UT – tereny o podstawowej funkcji ekologicznej z dopuszczeniem zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego obszar doliny rzeki Mrowli w pasie Rynny (Pradoliny) Podkarpackiej – równoleżnikowego, płaskiego obniżenia szerokości 4-6km –obszar wskazany do utworzenia w jego najcenniejszej części, na zachód od Miejscowości Mrowla Zespołu Przyrodniczo-Krajoznawczego.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza ww. obszarami, nie pełni żadnej funkcji ekologicznej w obszarze gminy.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze objętym opracowaniem można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszary objęte opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze gminy.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W obszarze objętym opracowaniem ustalenia projektu zmiany studium wprowadzają możliwość lokalizacji infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym stacji transformatorowej.

W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku.

Zabudowa będzie mogła być jednak realizowana w oparciu o indywidualne decyzje o warunkach zabudowy.

Sporządzenie zmiany studium służy opracowaniu zgodnego z nim planu miejscowego. Brak odpowiednich dokumentów często prowadzi do stopniowych przekształceń funkcji terenu poza obowiązującą procedurą uzyskiwania pozwoleń na realizację przedsięwzięć. To utrudnia racjonalne gospodarowanie przestrzenią i zapewnienie właściwej infrastruktury, a w konsekwencji zazwyczaj prowadzi do dodatkowego obciążenia środowiska naturalnego.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

W obszarze objętym opracowaniem naturalne środowisko zostało przekształcone przez działalność człowieka. Aktualnie w obszarze tym znajdują się tereny rolnicze. Na badanym terenie ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obiekty oraz przedsięwzięcia, które w znaczący sposób wpływałyby na stan środowiska.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedno z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Prawie 1/5 powierzchni naszego kraju proponowana jest do objęcia ochroną w formie obszarów Natura 2000, które stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochrony

przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Podstawowym celem ochrony środowiska i ochrony przyrody jest zachowanie różnorodności biologicznej oraz takich biocenoz, których szczególny charakter wynikający ze ściśle określonych warunków siedliskowych jest terytorialnie mocno ograniczony. Polska będąc członkiem Wspólnoty Europejskiej ma obowiązek objęcia ochroną siedlisk, ostoi oraz stanowisk gatunków, których szczególne wymagania co do jakości środowiska sprawiają, że podlegają one zagrożeniom o różnym stopniu nasilenia oraz ograniczeniu arealów występowania. W ciągu ostatnich dziesięcioleci utworzono kilka systemów służących ochronie przyrody zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i międzynarodowej. W latach 90. powstały w Polsce dwie duże koncepcje z zakresu ochrony przyrody: system CORINE biotopes oraz ECONET-PL. Przyjęcie w 1995 r. w Sofii Paneuropejskiej Strategii Różnorodności Biologicznej i Krajobrazowej stworzyło nowe możliwości działania na tym polu. W UE powstały dwie ważne dyrektywy tzw. Dyrektywa Ptasia (1979) oraz Dyrektywa Habitatowa (siedliskowa) (1992), które zapoczątkowały realizację programu NATURA 2000. Jego celem jest utworzenie spójnej, funkcjonalnej sieci terenów chronionych na obszarze Wspólnoty Europejskiej, określanej mianem europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000.

Najbliżej położonym obszarem Natura 2000 jest specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO) Mrowle Łąki (PLH180043). Granica tego obszaru znajduje się w odległości ok. 1 km od obszaru objętego opracowaniem.

Obszar Mrowle Łąki znajduje się w Kotlinie Sandomierskiej na Płaskowyżu Kolbuszowskim i składa się z trzech enklaw koncentrujących się głównie w dolinie rzeki Mrowla. Dominują tu nieużytki wykorzystywane miejscowo jako łąki kośne. Postępująca sukcesja i lokalne podtopienia sprawiają, że teren ten jest raczej trudno dostępny. Na obszarze występują świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510) oraz łąki trzęślicowe (kod 6410) z bardzo bogatą fauną motyli – m. in. 4 gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej oraz modraszek alkon (*Maculinea alcon*). Gatunki te przeprowadzają tu pełne cykle rozwojowe, dzięki zachowaniu na łąkach roślin żywicielskich takich jak: rdest wężownik, krwiściąg lekarski, goryczka wąskolistna oraz różne gatunki szczawii.

Zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Ze względu na małą powierzchnię obszarów objętych opracowaniem, ich otoczenie i odległość od obszarów chronionych, oddziaływanie inwestycji zlokalizowanych na przedmiotowym terenie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące. Wielkość obszaru oraz jego otoczenie powoduje, iż cele ochrony wyższej rangi nie mają tu większego znaczenia.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Analizowany obszar był dotychczas właściwie zagospodarowany, w sposób typowy dla obszarów wiejskich, zgodnie z uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Dotychczasowe rolnicze użytkowanie obszaru doprowadziło do jego przekształcenia. Wprowadzenie terenów biologicznie czynnych, w tym zieleni towarzyszącej terenom zabudowanym pozwoli na poprawę panujących tu warunków przyrodniczych.

10. Wytyczne do projektu zmiany studium związane z ochroną środowiska.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym, które można odnieść do projektu zmiany studium:

W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują ograniczenia w jego zagospodarowaniu wynikające z występowania:

- udokumentowanych ujęć wód podziemnych i stref ochronnych wokół nich,
- udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- obszarów objętych procesami geodynamicznymi,
- terenów narażonych na zalewanie wodami powodziowymi,
- obszarów objętych ochroną przyrody.

W zagospodarowaniu terenu należy uwzględnić występowanie w jego obszarze gleb wysokich klas

bonitacyjnych.

Warunki morfologiczne i klimatyczne nie stwarzają żadnych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu.

Płaska powierzchnia wierzchołki Płaskowyżu Kolbuszowskiego nie stwarza trudności w zagospodarowaniu terenu, lokalizacja obiektów budowlanych nie będzie wymagać przekształceń jej powierzchni. Warunki gruntowe należy uznać za korzystne.

Położenie terenu w obszarze GZWP nr 425 oraz w sąsiedztwie Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 wymaga:

- zachowania odpowiedniego stanu powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- sposobu odprowadzania ścieków bytowych i wód deszczowych zapewniającego ochronę wód powierzchniowych i podziemnych, zapewniającego brak niekorzystnego wpływu na ich stan czystości,
- wykorzystywania w procesie produkcji rozwiązań technologicznych gwarantujących brak zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska,
- wprowadzenia zieleni towarzyszącej obiektom budowlanym.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją zmiany studium.

Analizując kierunki rozwoju zagospodarowania przestrzennego zawarte w ustaleniach projektu zmiany studium można rozważyć wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- odprowadzania wód w fazie budowy i likwidacji przedsięwzięcia,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji z rolniczej na przemysłową, mieszkaniową, usługową. Po wprowadzeniu zabudowy tereny te nigdy nie zostaną przywrócone do użytkowania rolniczego.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w przypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Negatywne oddziaływania tras komunikacyjnych będą również dotyczyć możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki spływające z pasa drogowego. Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni, co może stanowić zagrożenie dla znajdującego się tu zbiornika GZWP.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie gminy głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo- α -pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Drogi o dużym natężeniu ruchu mogą stanowić lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza.

W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych).

Prawidłowe funkcjonowanie systemu przyrodniczego mogłoby zakłócać powstanie barier, które przegradzałyby korytarze ekologiczne i wywoływałyby brak łączności przestrzennej pomiędzy obszarami węzłowymi.

Największe liniowe bariery ekologiczne przecinające korytarze i ciągi ekologiczne oraz zakłócające

ich prawidłowe funkcjonowanie stanowią przede wszystkim drogi, linie kolejowe, energetyczne oraz zwarta zabudowa.

Intensywną rozbudowę układu osadniczego mogłyby odczuć najbardziej obszary o wysokich walorach przyrodniczych, wrażliwe na zanieczyszczenia zbiorowiska leśne lub roślinności łąkowej, znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie dróg.

Zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy dotyczy przede wszystkim cennych przyrodniczo obszarów gminy, które znajdują się poza granicami obszaru objętego opracowaniem.

W rejonie obszarów objętych opracowaniem nie zaobserwowano szczególniejszych zagrożeń zarówno dla flory, jak i fauny poza standardowymi zagrożeniami związanymi z użytkowaniem dróg, niską emisją zanieczyszczeń z gospodarstw domowych itp.

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem terenu pod różne formy zainwestowania mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. W odniesieniu do obszaru objętego opracowaniem szczególne zagrożenie może stanowić lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo, nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej oraz realizacja obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie szaty roślinnej.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności produkcyjnej i usługowej, gdzie mogą powstać hałaśliwe obiekty oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

12. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji jego ustaleń.

W projekcie zmiany studium wyznaczono na części obszaru objętego opracowaniem nowy kierunek zagospodarowania terenu, pod zabudowę infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną. Dostęp komunikacji kołowej do terenu objętego zmianą studium jest możliwy od istniejącej drogi gminnej. Pozostały obszar pozostawiono w granicach obszaru terenów rolniczych R.

Dla terenu oznaczonego symbolem 1E, wskazanego pod zabudowę infrastrukturą techniczną elektroenergetyczną wprowadzono wskaźniki urbanistyczne i architektoniczne oraz wytyczne do ich określania w planach miejscowych.

Zmiana studium i sporządzenie zgodnego z tą zmianą planu miejscowego umożliwi lokalizację stacji elektroenergetycznej 110 kV, która przeznaczona będzie m.in. do zasilania podstacji trakcyjnej 110 kV PKP. Obszar objęty zmianą studium jest położony w rejonie skrzyżowania linii napowietrznej 110 kV Boguchwała – Stalowa Wola i torów kolejowych Rzeszów Kraków. Lokalizacja ta jest optymalna w stosunku do trakcji kolejowej i istniejących stacji elektroenergetycznych.

Lokalizacja w obszarze objętym zmianą studium stacji transformatorowej nie wpłynie na pogorszenie stanu środowiska naturalnego. Inwestycja ta nie będzie stanowić źródła zanieczyszczeń emitowanych do środowiska, nie będzie powodować emisji gazów, produkcji odpadów.

12.1 Zanieczyszczenie powietrza.

12.1.1 Parkingi i drogi.

Przedmiotowy obszar jest obsługiwany istniejącą drogą gminną oraz drogą wewnętrzną. W obszarze objętym opracowaniem nie będą powstawać nowe drogi. Ruch pojazdów na terenie nieruchomości będzie odbywał się sporadycznie, nie przewiduje się stałych miejsc parkingowych, realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie spowoduje wzrostu natężenia ruchu na drogach stanowiących

obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium stan zanieczyszczenia powietrza nie ulegnie pogorszeniu.

12.1.2 Działalność produkcyjna.

Działalność stacji transformatorowej nie jest związana z powstawaniem zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi wzrost ilości powstających zanieczyszczeń.

12.1.3 Wnioski.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium nie spowoduje wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

12.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

Na obszarze objętym opracowaniem będą powstawały niewielkie ilości ścieków, niewielkie też będzie zużycie wody.

Ustalenia studium zakładają objęcie całego obszaru gminy systemami zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych. Biorąc jednak pod uwagę charakter planowanej inwestycji i oddalenie obszaru objętego opracowaniem od zwartych terenów zabudowy w obszarze tym raczej będą mogły być zastosowane rozwiązania alternatywne np. szczelne, bezodpływowe zbiorniki.

W trakcie funkcjonowania stacji transformatorowej nie będą powstawać odpady, z wyjątkiem niewielkich ich ilości związanych z pracami konserwacyjnymi i z ewentualną pracą obsługi technicznej.

Nie przewiduje się powstawania odpadów niebezpiecznych w trakcie użytkowania.

Zgodnie z art. 228. 1. ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) uchwały dotyczące przyjęcia powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami straciły moc.

Zgodnie z nowym systemem gospodarki odpadami komunalnymi nastąpi wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku lub unieszkodliwiania. Proces ten przyczyni się znacząco do ograniczenia zagrożeń dla środowiska.

Zastosowanie w pierwszej kolejności systemu selektywnej zbiórki odpadów "u źródła" oraz odzysku, a następnie unieszkodliwianie odpadów, przyczyni się w znacznym stopniu do ograniczenia

ujemnych skutków dla środowiska.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

12.3 Ochrona powierzchni ziemi.

W obszarze opracowaniem nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, stąd warunków ochrony w tym zakresie nie wprowadzono do projektu zmiany studium.

Zbadanie geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi nastąpi na etapie sporządzania projektu budowlanego.

12.4 Udokumentowane złoża kopalin.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze.

12.5 Hałas i wibracje.

Projekt zmiany studium wprowadza zmianę w stosunku do aktualnego sposobu wykorzystywania terenu, która może wpłynąć na wzrost emisji hałasu.

Oddziaływanie na środowisko rozdzielni 110kV to wytworzony hałas.

Teren stacji wraz z rozdzielnią 110kV zalicza się do terenu przemysłowego. Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu nie zalicza terenów przemysłowych do obszarów chronionych. Obszarami chronionymi są tereny zamieszkania i tereny przebywania ludzi (uzdrowiska, rekreacja, wypoczynek). Teren przemysłowy traktowany jest jako środowisko pracy i obowiązują je przepisy BHP na stanowiskach pracy, które określają dopuszczalne poziomy hałasu ze względu na ochronę słuchu

Obszar objęty opracowaniem nie sąsiaduje również z terenami zabudowy mieszkaniowej, na których obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W chwili obecnej największym źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest hałas komunikacyjny związany z linią kolejową, przebiegającą w sąsiedztwie.

W związku z realizacją ustaleń zmiany studium nie przewiduje się także możliwości wystąpienia

oddziaływań skumulowanych w zakresie hałasu i zanieczyszczeń.

12.6 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne. W obszarze objętym opracowaniem źródłem oddziaływania na środowisko będzie pole elektryczne, pole magnetyczne oraz możliwość zakłóceń radioelektrycznych wytworzone przez rozdzielnię 110kV.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Biorąc pod uwagę wielkość obszaru przeznaczonego pod lokalizację ww. inwestycji oraz jej sąsiedztwo można prognozować, że poza ogrodzeniem stacji wartości natężenia pola elektrycznego i magnetycznego nie przekroczą wartości dopuszczalnych, a teren stacji i jej otoczenia zaliczyć będzie można do bezpiecznych dla ludzi i środowiska.

12.7 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego,

magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. nr 30 poz. 208 z późn. zm.) określa rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Na terenie objętym opracowaniem, ani w jego sąsiedztwie nie występują takie obiekty.

W obszarze objętym opracowaniem ewentualnym zagrożeniem dla środowiska mogą być również wypadki komunikacyjne i awarie pojazdów przewożących tranzytem materiały niebezpieczne. Zagrożenie to jest istotne biorąc pod uwagę bliskie sąsiedztwo linii kolejowej relacji Kraków-Medyka.

12.8 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza terenami najcenniejszymi pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.

Pierwotny krajobraz omawianego terenu został w dużej mierze przekształcony wskutek działalności człowieka. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w sąsiedztwie linii kolejowej, przez obszar przebiega też linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Realizacja zagospodarowania zgodnego z ustaleniami studium nie będzie więc w tym terenie stanowić dominanty wysokościowej ani krajobrazowej.

Wprowadzenie zainwestowania na tereny dotychczas niezabudowane ograniczy wielkość powierzchni biologicznie czynnej. W ustaleniach zmiany studium dla obszaru objętego opracowaniem wprowadzono także wytyczne w odniesieniu do parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, aby zapewnić właściwe „wkomponowanie” nowej inwestycji w przestrzeń miejscowości. Realizacja zabudowy zgodnej z ustaleniami studium nie będzie stanowiła zauważalnego i dysharmonizującego elementu w krajobrazie.

Biorąc pod uwagę ustalenia zmiany studium oraz po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na analizowanym terenie można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego.

Realizacja ustaleń projektu zmiany studium nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową

omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe.

12.9 Ocena wpływu ustaleń zmiany studium na świat roślin i zwierząt oraz na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych.

Obszar objęty opracowaniem nie zawiera elementów o nadzwyczajnie wysokich walorach przyrodniczych, stanowią je bowiem w dużej mierze fitocenozy pochodzenia antropogenicznego, to jest agrocenozy, użytki zielone, nieużytki.

Wzrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, który nastąpi jako skutek ustaleń zmiany studium będzie nieznaczny. Obszar objęty opracowaniem nie jest przestrzennie zróżnicowany i charakteryzuje się znacznym stopniem przekształcenia antropogenicznego, stąd też można stwierdzić, że ustalony w zmianie studium wzrost powierzchni terenów zainwestowanych nie będzie wywierał negatywnego wpływu na świat roślin i zwierząt.

W obszarze objętych opracowaniem nie powstanie zabudowa, która mogłaby stanowić bariery na szlakach migracyjnych fauny.

W wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie przewiduje się wystąpienia negatywnego wpływu na florę i faunę terenu. Poza terenami trwale wyłączonymi z użytkowania rolniczego sposób zagospodarowania pozostałej części obszaru nie ulegnie zmianie.

Na omawianym terenie nie stwierdzono występowania roślin chronionych a na podstawie rozporządzenia o ochronie gatunkowej zwierząt, nie występują tu tereny stałego przebywania i gniazdowania rzadkich gatunków zwierząt.

W obszarze objętym opracowaniem zaistnieje natomiast konieczność wystąpienia o zgodę na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, o których mowa w art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 z późn. zm).

12.10 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

13. Ocena skutków realizacji ustaleń zmiany studium dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chro-

nionych, w tym oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym w obszarze objętym opracowaniem nie występują siedliska i gatunki roślin podlegające ochronie prawnej.

Na badanym terenie nie będą mogły powstawać obiekty oraz przedsięwzięcia, które w znaczący sposób wpływałyby na stan środowiska.

Analizowany obszar znajduje się w poza granicami Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, stąd nie występują formalne ograniczenia w sposobie zagospodarowania terenu objętego opracowaniem.

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym Mielecko – Kolbuszowsko – Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu jest uchwała Nr XXXIX/785/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2013 r. poz.3588).

Zgodnie z ww. uchwałą na terenie Obszaru zakazuje się (za wyjątkiem przypadków opisanych w treści uchwały):

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art. 24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody,
- 2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek: Trzeźniówka, Kanał Białoborski, Tuszymka, Osina, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, przy czym dla sztucznych zbiorników wodnych za linię brzegową uważa się linię wody

przy maksymalnej rzędnej piętrzenia wody w zbiorniku;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnobłotnych.

Ustalenia projektu zmiany studium nie będą miały wpływu na zachowanie ww. ograniczeń, które zgodnie z przepisami odrębnymi obowiązują w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują obszary Natura 2000. Najbliżej położonymi obszarami Natura 2000 jest obszar Mrowle Łąki.

Do głównych zagrożeń dla obszaru Natura 2000 Mrowle Łąki należy:

- koszenie, ścinanie (być częste, zbyt rzadkie lub zbyt wczesne koszenie – np. przed jesienią),
- nawożenie (częstsze niż sporadyczne nawożenie),
- nawadnianie (zmiana stosunków wodnych: nawadnianie i osuszanie, nieutrzymywanie urządzeń melioracyjnych, częste zalewanie),
- zalesianie, sukcesja naturalna i zarastanie,
- wypalanie,
- inne rodzaje praktyk rolniczych lub leśnych (intensywna gospodarka rolna),
- rozwój infrastruktury i budownictwa wokół obszaru.

Projekt zmiany studium nie wprowadza żadnych zmian, które mogłyby oddziaływać w sposób niekorzystny na przyrodę sąsiednich obszarów chronionych, w tym również na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000.

Biorąc pod uwagę wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 12 i omówione w poszczególnych podrozdziałach niniejszej prognozy można stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje znaczącego oddziaływania na istniejące formy ochrony przyrody, w tym na obszary

Natura 2000 i Obszar Chronionego Krajobrazu, w związku z czym nie ma potrzeby podejmowania działań kompensujących.

Obszary objęte opracowaniem nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności nie będą:

- pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

14. Ocena określonych w projekcie zmiany studium warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt zmiany studium w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Ustalenia projektu zmiany studium uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy.

15. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie zmiany studium.

15.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt zmiany studium był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Obszar objęty opracowaniem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne, w którym rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

15.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Ocenę proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania należy przeprowadzić w odniesieniu do całego obszaru gminy. Obszar objęty opracowaniem jest już obszarem otwartym, niez-

budowanym. Funkcje, które zostały przypisane temu terenowi stanowią kontynuację planowanej tendencji zagospodarowania obszarów gminy. Biorąc pod uwagę położenie tego obszaru w stosunku do pozostałych terenów zabudowy w gminie należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

16. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem zmiany studium.

Najważniejszymi dokumentami powiązаныmi z projektem zmiany studium mają dokumenty o zasięgu regionalnym i lokalnym, w tym:

- 1) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty uchwałą nr XL VIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 r.,
- 2) Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019,
- 3) Plan gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego 2012,
- 4) Strategia rozwoju społeczno- gospodarczego powiatu rzeszowskiego do roku 2015 przyjęta przez Radę Powiatu w Rzeszowie dnia 25 października 2006 roku uchwałą nr XXXV/299/06,

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego określono dla gminy Świlcza funkcję usługowo-administracyjną i rolniczą. Podkreślono także położenie Gminy Świlcza w paśmie centralnym gminy w aglomeracji rzeszowskiej, w obszarze koncentracji intensywnych procesów urbanizacji – w korytarzu rozwoju osadnictwa, potencjału gospodarczego i przyspieszonych procesów rozwojowych.

Zgodnie z ustaleniami ww. planu na obszarze gminy istotne jest uwzględnienie ograniczeń związanych z:

- położeniem na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica-Stalowa Wola – Rzeszów,
- planowanym utworzeniem Parku Krajobrazowego Puszczy Sandomierskiej,
- położeniem w sąsiedztwie Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,

W ustaleniach Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego zostały

określone potrzeby inwestycyjne powiatu rzeszowskiego w zakresie infrastruktury technicznej zidentyfikowane w wyniku opracowania planu województwa. Najistotniejszym z punktu widzenia projektowanej zmiany studium jest modernizacja magistrali kolejowej E30 Wrocław – Kraków – Tarnów – Rzeszów – Medyka – granica państwa.

Jako jeden z celów strategicznych zapisanych w Strategii Rozwoju Powiatu Rzeszowskiego określono cel pn. „Budować i modernizować infrastrukturę drogową wraz z jej najbliższym otoczeniem”. Cel ten znajduje swoje odzwierciedlenie w obszarze infrastruktura techniczna w celu strategicznym województwa podkarpackiego pn. „Poprawa dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej województwa” oraz w priorytecie 1 obszaru infrastruktura techniczna pn. „Wspieranie inwestycji komunikacyjnych: drogowych, kolejowych i lotniczych”.

Najważniejszymi dokumentami z uwagi na ich koncentrację wyłącznie na tematyce oddziaływania na środowisko, zawierają programy związane bezpośrednio z jego ochroną. W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono cele i kierunki ochrony środowiska do 2019 r. takie jak m.in.:

- obowiązek opracowania i wdrożenia naprawczych Programów Ochrony Powietrza w zakresie pyłu PM_{2,5} dla strefy podkarpackiej i strefy miasta Rzeszów,
- zapobieganie „poważnym awariom” przemysłowym i w transporcie,
- kontynuacja inwestycji prowadzących do zredukowania ilości zanieczyszczeń odprowadzanych ze ściekami do wód i ziemi oraz realizowane kompleksowo wraz z nimi inwestycje mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wody pitnej w aglomeracjach, zgodnie z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz zapewnienie dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych i energooszczędność - budowa oraz modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznych,
- w zakresie ochrony przed hałasem – realizacja działań i inwestycji określonych w programach ochrony przed hałasem, a w szczególności wspieranie działań związanych z ograniczaniem hałasu zagrażającego zdrowiu i nowych technologii ograniczających hałas w przedsiębiorstwach.

Projekt zmiany studium jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

Ustalenia zmiany studium uwzględniają cele ochrony środowiska określone w dokumentach usta-

nowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie wywierać negatywnego wpływu na jednolite wody powierzchniowe i podziemne.

17. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń zmiany studium.

Obszar objęty opracowaniem nie posiada obowiązującego planu miejscowego, w związku z tym do momentu uchwalenia planu miejscowego zgodnego z ustaleniami studium w obszarze objętym opracowaniem mogą być wydawane indywidualne decyzje o warunkach zabudowy, co może prowadzić do stopniowych przekształceń terenów niezgodnych z funkcjami wyznaczonymi w obowiązujących dokumentach planistycznych. To utrudniałoby racjonalne gospodarowanie przestrzenią i zapewnienie właściwej infrastruktury, a w konsekwencji mogłoby doprowadzić do dodatkowego obciążenia środowiska naturalnego.

W celu kontroli skutków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym terenu niezbędne jest prowadzenie systemu monitoringu studium i obowiązujących planów miejscowych, zgodnych ze studium.

Monitoring ten powinien dotyczyć zarówno zgodności realizacji inwestycji z ustaleniami zawartymi w planach miejscowych zgodnych ze studium, jak również potencjalnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko. Realizacja postanowień dokumentów jakimi są studium i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, następuje na skutek wykonania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę wydania pozwolenia na budowę. Metody i częstotliwości przeprowadzenia analizy realizacji postanowień dokumentu mogą odbywać się wyłącznie w powiązaniu z realizacją zamierzenia inwestycyjnego (w całości lub etapami). Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zgodny ze studium jest aktem prawa miejscowego, na podstawie którego następuje realizacja zabudowy i zagospodarowania terenów.

Metoda analizy skutków realizacji postanowień projektowanej zmiany studium i planów miejscowych sporządzonych zgodnie ze znowelizowanym studium powinna polegać na:

- ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. oraz w celu uniknię-

cia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń studium i planów na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in.:

- stan wyposażenia obszaru w kluczowe dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć wodociągowa, sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wielkość rezerw na podstawowych urządzeniach i obiektach inżynierii,
- monitoring udziału powierzchni biologicznie czynnej - zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu i działki – na podstawie dokumentacji technicznej,

Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń studium powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń studium winien być dokonywany zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w ramach oceny zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym oraz dokonywania oceny aktualności studium.

Oceny te winny być dokonywane przez Wójta Gminy Świlcza, co najmniej raz w czasie kadencji Rady Gminy (nie rzadziej niż raz na 4 lata). Wyniki tych ocen winny być przedstawione Radzie Miejskiej. Określona ustawowo procedura pozwoli przeanalizować i ocenić środowiskowe skutki realizacji ustaleń studium.

18. Propozycje działań minimalizujących i zapobiegających w odniesieniu do przedstawionych w prognozie potencjalnych

zagrożeń środowiska związanych z realizacją ustaleń zmiany studium.

Prace nad prognozą oddziaływania na środowisko były prowadzone równoległe z pracami nad projektem zmiany studium. Wstępna identyfikacja walorów środowiskowych, rozpoznanie potencjalnych problemów środowiskowych w konfrontacji z założeniami koncepcyjnymi projektu zmiany studium pozwoliły na określenie ogólnych zaleceń mających na celu zapobieganie i ograniczenie potencjalnych, negatywnych oddziaływań na środowisko. Zalecenia te zostały uwzględnione już w trakcie prac nad projektem zmiany studium.

W projekcie zmiany studium, który jest przedmiotem niniejszej prognozy uwzględniono większość zgłoszonych na wcześniejszym etapie postulatów. Wdrożenie tych postulatów nastąpiło w formie bezpośredniej zmiany funkcji poszczególnych terenów lub poprzez wprowadzenie odpowiednich zapisów w tekście projektu zmiany studium.

W prognozie oddziaływania na środowisko nie wskazano więc rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany studium, gdyż zastosowane rozwiązania były na bieżąco konsultowane.

Wszystkie rozwiązania zapobiegające lub ograniczające potencjalne negatywne oddziaływania na środowisko zostały przedstawione w rozdziale 13 i omówione w poszczególnych podrozdziałach, które odnoszą się do ocen w ramach poszczególnych kryteriów.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie zmiany studium zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych zagrożeń dla środowiska w wyniku realizacji jego ustaleń.

19. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie zmiany studium.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie zmiany studium. Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- wariantowaniu podlegała szerokość drogi publicznej stanowiącej obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem.
- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych obszarów takich jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowych obiektów w otoczenie i krajobraz.

- dla obszarów, dla których w ustaleniach projektu zmiany studium przyjęto przeznaczenie pod zabudowę rozwiązaniem alternatywnym może być pozostawienie tych obszarów w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu. Wariant ten rodzi skutki gospodarcze i społeczne. Wariant ten grozi utratą stabilności zasilania elektrycznego projektowanej podstacji trakcyjnej, tym samym powiązania kolejowego Kraków - Rzeszów. Przeznaczenie poszczególnych terenów i zasady ich zagospodarowania określone w ustaleniach projektu zmiany studium są optymalne z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych oraz funkcjonalno-przestrzennych, są także zgodne z wnioskami użytkowników terenu.

Przedstawianie alternatywnych rozwiązań do proponowanych w projekcie zmiany studium w przypadku podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium dla konkretnego obszaru, z określonym zamiarem wprowadzenia konkretnych ustaleń w odpowiedzi na złożony wniosek jest znacznie utrudnione, ponieważ nie ma możliwości wskazywania alternatywnego obszaru dla lokalizacji danej funkcji.